

LIETUVIŲ AIDAS BRAZILIJOS JORNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis lietuvių laikraštis
Semenario Lithuano Independente
PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje
metams 12\$000, Lietuvoje ir kitur 20\$000
Atskiras numeris — 300 reisų
S. PAULO, Rua da Moó'ca, 309

Nepartinis lietuvių laikraštis
Semenario Lithuano Independente
Redaguoja
A. DUTKUS
Redakcijos ir Administracijos adresas
S. PAULO R. da Moó'ca, 309

8-ti metai || Brazilija — São Paulo, 1937 m. Vasario — Fevereiro 6 d. || № 6 (348)

Sov. Rusijoje tapo sušaudyta 13 žymių komunistų

Greit prasidės prezidento rinkimų kova

Kitą mėnesį jau bus paskelbti kandidatai į Brazilijos respublikos prezidento vietą. Rinkimai įvyks 1938 m. sausio 3 d., tai beveik visus metus Brazilijos politikai rungsis dėl prezidento vietos.

Plinio Salgado nevadovaus integralistams

Brazilijos fašistų vadas Dr. Plinio Salgado, kaip laikraščiai praneša, kad fašistų vadovybę perleis dėl Oswaldo Aranha, kuris yra ambasadorium Washingtone. Integralistai jo kandidatūrą statys ir į valstybės prezidentus ir tikisi laimėti.

Vėl puolamas darbo ministeris

Su Brazilijos darbo ministeriu Agamemnon Magalhães darosi naujų komplikacijų. Jis vėl pradėtas pulti Atstovų Tute už simpatizavimą komunistams. Prieš jį pradėta varyti akcija, kuomet jam tapo paskirta prie darbo ministerijos ir teisingumo ministerija. Smarkiausiai jį puola iš R. G. do Sul estado atstovas Adalberto Corrêa.

Teis integralistus

Specialus valstybės tribunolas greitai pradės teisti integralistus už priešvalstybinį veikimą. 20 integralistų tapo atgabenta į Rio iš Bahi.

Pamišęs gydytojas sušaudė savo šeimyną

Vasario 2 d. S. Paulo mieste, rua Gurarj, gydytojo Ginesio Silva namuose įvyko šiurpi tragedija. Dar visai šeimynai miegant — žmonai ir trimis jo mažamečiams vaikams, gydytojui užėjo pamišimas. Jis užtaisė revolverį, įėjo į žmonos miegamąjį kambarį, nušovė miegančią žmoną Elzą, po to nuėjo į vaikų kambarį, kur miegojo 3 vaikai Afrono, 13 metų, Faustino 12 metų ir Daniel 9 m. ir pradėjo į juos šaudyti. Pirmajam pataikė į krūtine, trečiajam į vidurius, o vidurinis pabėgo Atlikęs šį baisų darbą, gydytojas dar sykį užtaisė revolverį ir bandė pats nusižudyti. 3 šūvius paleido sau į krūtine, bet liko gyvas, tik sunkiai susižaidė. Dabar jis gulė ligoninėje.

Nusiginklavimo Konferencija

Šiais metais vasario 2 d. sukako 5 metai nuo atidarymo "nusiginklavimo konferencijos", kurios tikslas sumažinti tautų apsiginklavimą. Pastaraisiais metais toji tarptautinė įstaiga nurodė jokio veikimo, teoretiniai dar ji veikia.

Lenino žmonos areštas

Gžsieny pasklydo žinios, kad šiomis dienomis Maskvoje tapo areštuota nabašninko Lenino žmona Krupskaja ir Sovietų užsienio reikalų komisaras Litvinovas. Bet gi Maskvą tas žinias užginėjo.

Ištrėmė lietuvių iš Vilniaus

Šiomis dienomis Lenkijos vyriausybė ištrėmė iš Vilniaus Povilą Korasijų, kuris buvo pirin. Vilniaus lietuvių komiteto.

Hitleris kalbėjo Reichstage

Kas naujo Ispanijos karo fronte

Radekas nesušaudytas, jis laukia naujo teismo

Didžioji komunistų byla Maskvoje jau pasibaigė. Buvo teisama viso 17 žymių Sovietų Rusijos komisarų, kurie buvo kaltinami valstybės išdavystėje, sabotaže, špionaže ir p. iš 17-os, 13 nuteisti sušaudyti: Piatkov, Serobriakov, Muralov, Drobnis (lietuvis?), Livšic, Bughalovsky. Kniaziev, Rataičai, Dorkin, Čestov, Turak, Pučine ir Grache. Mirties sprendimas tapo įvykdytas 1 vasario vakare, G.P.U. centriniame kalėjimo ir kieme pastatyti, o priešais juos pastatyta su šautuvais 16 kiniečių, kuriuos vadovavo latvis Petersonas. Petersonui kiniečius užkomandavus, jų šūviai ir pervėrė visus

13 nuteistus komunistus. Šios egzekucijos scena buvo jaudinanti. Vieni nuteistieji verkė kiti keikėsi, prašė dar pasimatyti su savo žmonomis, o Bugoslavskis perkrito ant žemės ir nesikėlė. Jis buvo sušaudytas gulintis ant žemės. Valstybės gynėjas Višinskis atsisakė dalyvauti nuteistųjų egzekucijoje. Kiti teisiamieji gavo po 10 metų kalėjimo. Radekas, buvęs Izvestijų redaktorius, laukia dar vienos bylos, kuri įvyks apie balandžio mėnesį. Gal būt dėl to ir mirties bausmė jam nebuvo pritaikinta šį sykį? Tai taip baigėsi jau antra didžioji komunistų byla Maskvoje.

Hitleris pasiliko dar 4 metams

Sausio 30 d. Berlyne susirinko Vokietijos vadinamas Seimas iš 750 atstovų. Visi atstovai uniformuoti, kas rodo, kad kraštas yra po militaristų ranka. Svarbiausias šio seimo dalykas buvo patvirtinti Hitlerį dar keturiems metams. Kas ir buvo padaryta. Vadinasi Vokietijos smogiamieji būriai ir karininkai paskyrė jį ir toliau valdyti kraštą. Po visų ceremonijų, Hitleris pasakė ilgą kalbą, kurios klausėsi ir kitos valstybės. Hitlerio kalba jau nebuvo tokia karinga, kaip jis kal-

bėdavo anksčiau. Svarbiausia, tai Hitleris pabrėžė kolonijų reikalingumą, kurios prarastos po didžiojo karo, o taip pat sucentralizavimo reikalą visų Vokietijos sluoksnių tiek metropolio tiek užsieny gyvenančius. Visi vokiečiai turi būti tam tkro departamento žinioje, kad reikalui esant jie būtų galima pašaukti kokiam nors avantiūrai, prie kurios Hitleris ruošiasi. Hitlerio kalba ne visiem buvo aiški. Kairurios valstybės prašo platesnių komentarų.

Vokietijos ir Italijos laivai ir lėktuvai pradėjo puolimą

Ispanijos karo fronte šią savaitę buvo daug didelių puolimų. Madrido fronte sukilėliai darė puolimus, bet vyriausybiniškai atlaikė. Visą savaitę sukilėliai ruošėsi suduoti vyriausybiniškams iš pietinės Ispanijos dalies ir užimti Malagos uostą. Čia tapo sutraukta daug vokiečių ir italų kariuomenės karo lėktuvų ir laivų. Puolimą ruošė sukilėliai iš vandens, oro ir žemės. Tas puolimas pradėtas vasario 4 dieną. Bet kaip korespondentai "Estaduf" praneša, vyriausybiniškai su dideliu entuziazmu puolikus atmušė. Pirmasis puolimas ant Malagos sukilėliams nepavyko. Allara apylinkė sukilėliai tapo net smarkiai sumušti. Šią savaitę laikraščiai pranešė, kad

tarp sukilėlių nebėra entuziazmo. Salamankoj vokiečių karininkai esą sušaudė kelis sukilėlių karininkus. Tam pačiam mieste, Salamankoj, įvyko smarkus susirėmimas tarp fašistų. Madrido fronte vyriausybiniškai numušė kelis sukilėlių lėktuvus ir paėmė nelaisvėn lakūnus italus. Vienas jų pasakojo, kad jie ne savanoriai, bet prievarta iš Italijos išsiusti. Katalikų basų kariuomenė susprogdino sukilėlių traukinį. Vis nauji sukilėlių kariai pereina vyriausybinių pusėn. Iš Vatikano Romos, pranešama, kad popiežiaus valdžia nėra pripažinusi sukilėlių vyriausybės. Visos šios žinios patintos iš "Estado".

Nedavė leidimo lenkų žurnalistų

Kauno vyriausybė neatnaujino leidimo lenkų žurnalistui Katelbachuf, kuris Kaune buvo lenkų laikraščio "Gazeta Polska" specialus korespondentas. Katelbachas turės Lietuvą aplieist.

Norėjo susprogdinti laivą

Ispanijos vyriausybės laivan Maria Amalia, kuris stovi Gijon uoste, buvo mestas 3 didelės bombos tikslu jį susprogdinti. Spėjama, kad bombas metė sukilėliams palankūs asmenys.

Daug miršta nuo gripo

Anglijoje per paskutinę dvi savaites nuo gripo ligos mirė 1155 žmonės. Gripo epidemija plečiasi visoje Europoje.

Nuostoliai nuo potvynių

Apskaičiuota yra, kad per potvynius Amerikoje, kurie buvo perėitą savaitę padaryta tokie nuostoliai: 956.000 šeimynų liko be prieglaudos, 368 žmonės mirė, materialiu nuostolių padaryta kraštui 500.000.000 dolerių.

Sudaryta Japonijos vyriausybė

Kelias dienas Japonijoje tęsėsi vyriausybės krizis ir tik vasario 1 d. tapo išspręstas ir sudaryta nauja vyriausybė gen. Hagashi.

Pamišo Hauptmano gynėjas

Advokatas Reilly, kuris gynė Hauptmaną byloje dėl pagrobimo Lindbergo kūdikio, šiomis dienomis pamišo ir tapo paguldytas Brooklyno ligoninėje.

Pataria skelbt boikota

Amerikos Darbo Federacijos pirmin. Green atsisaukia į visus sindikatus, kad paskelbti boikotą vokiečių prekėms ir jį tęsti tol, kol Hitleris nenusostos persekioti darbininkų ir žydų.

Žydai į S. Domingo

S. Domingo respublikos vyriausybė įsileis savo kraštą žydus. 100-000 žydų jau yra pasfruošę vykti į S. Domingo.

Gaisras Čilėje

Iš Santiago pranešama, kad pietinėje Čilėje prasidėjo gaisrai. Dega miškai.

Hitlerio banketas diplomatams

Hitleris suruošė didelį banketą svetimų valstybių diplomatams. Tik vienos valstybės atstovą Hitleris nekvietė, būtent, S. Rusijoje.

Lietuviai Ispanijoje

"A. L. Balsas" rašo, kad sausio 21 d. iš Argentinos išvažiavo šie lietuviai: S. Talalis, P. Ulevičius, A. Valius, J. Palėda, J. Masalskis ir G. Grušas. Visi jie išvyko Ispanijon karianti su sukilėliais.

Lietuvoje žudys žmonas gazu

Lietuvos vyriausybė nutarė pakeisti pasmerktųjų mirių žmonių žudymo būdą. Lietuvoje iki šiolie pasmerkti mirti buvo šaudomi, bet dabar bus nuodijami specialiose kamerosose dujomis.

LAIŠKAI REDAKCIJOS

Atsiimkite laiškus

J. Klimaitis, J. Kleiza, J. Matuliaskas, J. Vaičiūnas, Pr. Gracijonas, J. Genys, J. Pumputis, B. Ružinskas, L. Danielius, K. Adamonis, Fr. Šukys, K. Sakalauskas, J. Sirtautas, M. Lukoševičius, J. Galvonas, J. Tamaliūnas, V. Olinskas — telegrama, J. Žauneriukas, P. Lazdėnas, S. Paulauskas, J. Stabingis, A. Orantas, J. Zakarevičius, A. Aleksandravičius, B. Lašinskas, K. Idonka, V. Montvila.

PASTABA: Gaunantieji laiškus šituo adresu, privalo kiekvienas išsiimti kortelę ir atėję laiškus, turi atsinešti ir kortelę.

"Aidas" galima gauti

V. Zelinoj Jurgeliavičiaus krautuvėj prie pat bažnyčios ir Vigelio krautuvėj.

S. Caetane prie geležinkelio stoties kioskoje.

Siūvyklon reikalingas mašinistas ir padėjėjas, kurie galėtų dirbti "karegasonu" kelnes. Gali kreiptis vyrai arba moterys. Rua Guarany, 60.

Apžvalga

JUOKUS KREČIA

Vadinamos "Lietuvių S-gos Br." žmonės, tikri juokdariai; iš "dyko buvimo" jie jau nebesugalvoja nei ką daryti. Ne seniai dar jie iš visų plaučių spaudė į visas puses, į kiekvieną išievių pradėtą kūrybinį darbą, jei tik matydavo, kad tas darbas veikiamas ne jų vadovybėje. O užperėitą savaitę, per savo organą, jie apsvainikavo slykščiausiais plūdymais prieš laikraštį "Aidą", jo redaktorių ir visus bendradarbius. O labiausia jie savo neapykantos tulžį išliejo prieš mūsų kolonijos narius, prieš "Aido" skaitytojus, t. y. prieš tuos, kurie, kiekvieną savaitę, savo trimis šimtais reisų prisideda prie "Aido" leidimo.

Bet nusibosta ir jiems demonstruoti kolonijai savo nešvarias sąžines, tad retkarčiais, jie pasiverčia durneliais ir pradeda juokus krėsti. Mat, jų yra tokia pareiga, — ką nors naujo išgalvoti. Už tai jie ir pinigus gauna iš Lietuvos.

Perėitą savaitę "Liet. s-gos" ponai paskelbė jau tokią "štuką": dabar jau gyvenime gražuolį ir su kariais ir su dešiniomis ir vieni kitus mylėsime, tik nepalaikysime kontakto su Uckum ir Dutkum.

Ar tai ne juokdariai? Ne tik Uckus su Dutkum, bet 99% mūsų ateivių nereikalauja, kad "Liet. s-gos" purvbraižiai turėtų su jais kokį nors kontaktą. Ne kartą sakėme ir dar sykį kartojame: lietuviai būkite atsargūs ir nepakliūkite "Lietuvių s-gos" ponų duobėn, kur viešpatauja veidmainystė, melas, neapykanta, išdėvystė, nesąžiningumas ir kitokios nedorybės.

Lietuvių kolonija Brazilijoje turėtų būti sveika, nesužalota jokiais netolybėmis. Jos kelias turi būti pagrįstas solidarumu ir taikingu sugyvenimu. Tik šito principo vaduodamiesi, Brazilijos lietuviai pasieks moralinio ir ekonominio gerbūvio šioje svietingoje šalyje. Taika ir solidarumas — gyvenimo pagrindas.

ŠIURPI BEDARBIŲ PADĖTIS LIETUVOJ

Kauno laikraščiai rašo: "Šiomis dienomis Kaunan atvyko bedarbių delegacija iš Šiaulių. Neturėdama kelionės pinigų, delegacija išėjo iš Šiaulių pėkščiai. Išėjo iš viso 5 žmonės. Bet kol atėjo iki Kedainių, du bedarbiai jau krito ir nebegalėjo toliau eiti — taip jie nusilpė ir nuvargę. Kiti 3 šiaip-taip pasiekė Kauną. Jų tikslas buvo išdėstyti Darbo Rūmams šturpulingą bedarbių padėtį Šiauliuose. Jie papasakojo štai ką:

Bedarbių Šiauliuose yra daugiau kaip 2,000, nors tautinių spauda rašo, kad nei tūkstančio nėra.

Iš tų 2,000 bedarbių, tik 100 gauna prie viešųjų darbų padirbėt vieną savaitę per mėnesį. Jiems moka į dieną tik po 1 litą. Taigi per savaitę bedarbis gauna 6 litus. Iš to jis turėtų pasisamdyti butą, apsirengti ir pragyventi su šeima visą mėnesį."

Visa mėnesį už 6 litus, tuo tarpu kai tautininkų tuzai ima po 3,000 litų į mėnesį ir tai skundžiasi, kad jie mažai gauna.

Bet bedarbiai ne visi gauna ir po 6 litus. Dauguma jų negauna visai nieko. Tai kaipgi jiems gyventi? — klausė delegacija pas Darbo Rūmų ponus.

Darbo Rūmų ponai prižadėjo tuo reikalu "pasirūpinti." Tai ir viskas".

O S. Pauly leidžiamas laikraštukas, portugalų kalba, "O Baltico", rašo, kad šiais metais Lietuvoj nedarbo problemos nėra, kad visi Lietuvos darbininkai turi darbus, gerai uždirba ir puikiai gyvena.

Skipitis apie P. Amerikos lietuvius

Adv. Rapolas Skipitis yra Draugijos Užsienio Lietuviams Remti pirmininkas. Dėl to pas jį kreipėsi kairiųjų Kauno laikraščių bendradarbiai pasiteirauti apie Pietų Amerikos lietuvių tarpusavio santykius. Mat pastaruosiu laikų, ypač tautninkiškoj epaudoj, sėjama labai didelė tarp lietuvių neapykanta ir ardomas ramus lietuvių gyvenimas. Ne gana to, atsirado keletas asmenų, kurie, nežiūrint to, kad reguliariai gauna iš Lietuvos nuolatinės pašalpas, pradėjo ne tik sėti nesantaiką tarp lietuvių, bet ir prieš oficialius asmenis pradėjo rašyti visokius skundus. Todėl Kaunas mano, kad tarp visų Pietų Amerikos lietuvių yra baidi nesantaika ir dėlto Kauno žurnalistai kreipėsi pas Skipitį, kad jis paaiškintų, kas dedasi tarp P. Amerikos lietuvių.

"XX Amžiaus" bendradarbiui draugijos užsienio lietuviams remti pirmininkas parašė, kad esą tarp P. Amerikos lietuvių nėra to, kas pastebėta jų spaudoje. Skipitis sako, kad P. Amerikos lietuvių kolonijose yra tik keli asmenys, kurie, greičiausia, dėl savo asmeniškų sąskaitų, yra užsispyrę, nenori dirbti bendro darbo su visais, o tik sėja antagonizmą ir neapykantą. Keli asmenys, vadinami kolonijos vadais, — sako Skipitis, — yra daug blogesni, negu minia, nes tik jie tarp savęs negali susisiekėti.

Skipitis sako tiesą. P. Amerikos lietuviai tarp savęs gerai sugyvena, tarp lietuvių santauka yra. Tik toji

ramybė yra drumsčiama, vadinamu "vadu", kurie nori koloniją jodyti, kaip savo arkluką. Mat, tie "vadukai", neturėdami ką veikti, užsiima tik neapykantos sėjimu.

Apie tai kad P. Amerikos lietuvių kolonijose tarp išievių nieko normalaus nėra. Aide buvo rašyta. Tą patį tvirtina ir Skipitis.

Greitu laiku Brazilijos lietuviai turės savo Centrą, kuris dar labiau sukonsoliduos lietuvių veikimą, o iš dabar demonstruojančių "vadukų" išmuš iš rankų vadžias. O tuomet jau nebebus kam sėti neapykantos.

Komitetas palaikyti santykius su užsienio lietuviams

Kaune buvo sukviestas palaikančių su užsienio lietuviams draugijų atstovų pirmas susirinkimas. Intelektualinio bendradarbiavimo komisijos pirmininkas prof. M. Roemeris ilgesnėje kalboje nurodė susirinkimo tikslus. Esą, norima visus su užsienio lietuvių palaikančias draugijas sujungti į vieną centrą, kuris koordinuotų tų draugijų veikimą, kiek jis liečia santykius su užsienio draugijomis ar asmenimis. Apie tokio centro uždavinius plačiai kalbėjo dr. A. Gerutis. Išsitarus draugijų atstovams, kurių buvo susirinkę apie 30, nutarta prie intelektualinio bendradarbiavimo komisijos sudaryti draugijų komitetą. Į komitetą, išrinkti J. Vileišis, Huneblienė, Avietėnaitė, T. Daukantas ir P. Tarabilda.

Lenkijos darbininkai ir lietuviai

Lenkais okupuotame Lietuvos krašte, Vilnijoje, be pasigailėjimo persekiojami yra lietuviai. Lenkijos tautininkai smaugia lietuvius dvasiniai ir medžiaginiai. Lietuvių mokyklos, organizacijos ir spauda negali laisvai veikti, dar pikėčiau kaip rusų žandarai lenkų tautininkai elgiasi su Vilnijos lietuviais ir jos kultūrinėm įstaigom.

Lietuviams lenkų priespauda yra be galo žiauri. Tačiau ne visi lenkai pritaria tokiems lenkų žiaurumams. Tik lenkų tautininkai kaip ir kiekvienos tautos šovinistai, neapkenčia kitos tautos žmonių. O lenkijos darbininkai ir visa liaudis lenkų priespaudai prieš lietuvius nepitaria. Vilniaus lietuvių laikraštis "Vilniaus Zodis" apie tai rašo:

"Ir tikrai smagu minėti šiuo reikalu lenkų demokratų nuomonę. Štai

"Tydzien Robotnika" (tai lenkų socialistų savaitraštis, turįs 80 tūkstančių tiražą) įdėjo straipsnį apie Vilniaus lietuvių gyvenimą, pavadinamas jis "Za naszą i waszą wolność" (už mūsų ir jūsų laisvę), kur suglaustai atpasakojama visi mūsų skauduliai.

"Lenkijos socialistai neina purvinu šovinizmo keliu ir nesityčioja mūsų vargais. Lietuvos valstietis — darbininkas privalo šitai įsidėti į galvą ir žinoti, kad tikras, žmoniškas tautų sugyvenimas tegalimas tada, kai valdis pati liaudis ir nesveika šovinizmą, visokiausi išnaudojimą pakais tikra laisve, lygybe ir brolybe."

Tai taip rašo Lenkijos darbininkai demokratai. Vadinasi, jeigu Lenkijoje grįžtų demokratiniai laikai, tai ir lietuviai nebūtų persekiojami, o gal būt ir Vilniaus krašto klausimas būtų išspręstas lietuvių naudai.

Darbininkų būklė dabar ir seniau

Viso pasaulio darbininkai kovoja už geresnes darbo sąlygas, už trumpinimą darbo valandų skaičių savaitėj, už pakeliamą algų. Demokratiškuose kraštuose, kur politiniame gyvenime turi balsą ir darbininkija, ten ir darbininkų būklė geresnė. Demokratinė kraštų vyriausybės dirba savo krašto gerbūviui ir rūpinas lygiai visų gyventojų sluogsniais. Tik diktatūrišalyse darbininkai paversti vergais iš kurių naudojasi turėčiai. Kur socialistai visuomenės santykiai tvarkomi ne kumšioje jėga, ten nėra pavojaus suirutėms ir maištams.

Brazilijoje, per pastaruosius kelius metus, valdant Getulio Vargui, darbininkų būklė yra žymiai pagerėjusi, negu kad ji buvo anksčiau. Dabar nebėra jau tokios įponų sauvalės fazendose ir fabrikuose, darbo valandos reguliuojamos, trumpinamos, dar-

bininkai įrašomi į pensijų kasas, ligonių kasas, darbininkai jau yra apdrausti nelaimėje, ko anksčiau nebuvo. Šiandien darbininkai negali būti pašalinėti iš darbo be jokios priežasties. Kiekvienas darbininkas turi teisę gauti apmokamas atostogas. Ginčams spręsti tarp darbininkų ir darbininkų yra darbo departamentas.

Žodžiu, darbininkas šiandieną yra daug daugiau apriūpintas, negu buvo prieš ateisiant Getulio Vargui valdžion. Dabar vyriausybė išleido naują įstatymą, kuriuo draudžiama versti darbininkus dirbti daugiau 8 valandų per dieną. Prie šio įstatymo, reik manyti, kad bus išleistas algų minimumo įstatymas, apie kurį jau yra kalbama. Nes darbininkų uždarbiai šiuo laiku yra labai maži, o pragyvenimas labai brangus.

— D. N.

Sostų, garbės ir pinigų netekusieji

Anglijos karalius Edwardas VIII, nei metų laiko nekaraliavęs, pasitraukė nuo sosto ir, rašant šiuos žodžius, rengiasi aplėsti šalį. Ne sukilusi liaudis jam privertė trauktis, bet jau senyva amerikietė, su kuria Edwardas nori apsivesti.

Ex-karalius bėdos neturės, jei mokės gyventi ir jei busimoji pačiutė jį nesubankrutuos. Edwardas yra turtingas — turi daug pinigų, valdo didelius plotus žemės toli už Anglijos ribų. Tikšiomis dienomis jis pardavė vienam chicagiečiui didelį dvarą Kanadoje. Aišku, ir kitose valstybėse jis turi žemių bei pilių — bus kur priglaust galva ir puikiai gyventi. Bet... gali but ir kitaip. Juk buvo karalių, kurie tiek pat ar daugiau turtų turėjo, o šiandien jų nebenturi.

Vienas Kauno laikraštis kiek laiko atgal davė ilgą straipsnį apie buvusius karalius. Po didžiojo karo ir paskesniais laikais — sako tas laikraštis — visoj eilėj šalių nuvirto nuo sostų daugybė karalių, carų ir kitų. Jie, žinoma, niekada nemanė, kad taip su jais atsitiks. O šimė ir atsitiko. Įdomu tad pažiūrėti kaip gyvena tie galiunai, prieš kuriuos milijonai žmonių turėjo lenktis ir drebėti.

Pirmiausia savo sosto neteko buvusios rusų imperijos valdonas, Nikolajus antrasis ir paskutinis. Tai buvo 1917 metais, kilus revoliucijai. Sekamais metais caro ir jo šeimos kelionė baigėsi Sibiro mieste Ekaterinbūrge, kur jie buvo pasmorkti mirčiai. Kazin kaip jam būtų sekęsi gyventi gyvenam išlikus. Juk yra buvusių valdonų, kurie nors ir gyvi, šiandien ne kaip verčiasi.

Carui netekus sosto, neužilgo turėjo bėgti ir kitas valdonas — Vokietijos kaizeris Vilius antrasis. Šis dabar gyvena Olandijoje ir, kaip juokdarbiai sako, malkas skaldo. Jis gal ne tiek skaldo tas malkas, kiek laukia valandos, kada "fiureris" (Hitleris) jį pakvies atgal į sostą. Ar šolauks, tai tai klausimas. Bet jam bėdos nėra: senis gavo pinigų, jis neišlaidus ir, sako, gražiai gyvenas. Sosto jis norys ne dėl turtų, o dėl garbės.

Ne taip yra su buvusiu Afganistano karalium Amanula. Šis vėlai buvo nuverstas nuo sosto. Ji nugalėjo kitas asmuo, užsimanęs karaliaus sosto. Kai Amanula bėgo iš tėvynės, su savim jis išsivežęs apie dvidešimt vagonų turto. Reikia, sostą aplėdęs neliko biednioku, bet... tuos turtus jis prašvilpė!

Amanulai atvykus į Europą, apie jį tupėjo įtakingi sostinių piliečiai ir pilietės. Jų garbinamas Amanula ruošė puotas, tik neilgam. Greitu laiku jis neteko pinigų ir buvusieji jo garbintojai pamojo ranka. Dabar buvęs "didenybė" gyvena Romoje, jis verčiasi — devyniais amatais ir badu dešimtuocju! Nieks jo nepaiso, niekam jis nereikalingas. O virš visko, niekam nei į galvą neateina mintis, kad savu laiku jisai buvo "paties dievo skirtas" valdonas.

Ne ką geriau sekasi buvusiam Turijos valdonui Abdul Hamidui. Kaip žinia, jį nuvertė 1924 metais, dartinis turkų prezidentas — diktatorius Kemal Paša, kitaip žinomas kaip Atatürk. Bėgdamas iš Turkijos Hamidas pasiėmė daug aukso ir kelias dešimtis savo žmonių bei meitužių. Nuvykęs į Europą nepaprastai užė ir viską prašvilpė. Netekęs turtų, visai aišku, turėjo atsižadėt vilkatinės žmonių ir sugulovių. Jos išlakstė, o kartu Abdul Hamidas neteko ir savo garbintojų. Dabar jis gyvena Ničeje, pietų Prancūzijoje. Jau 70 metų senis ir turėtų elgetauti, jei ne Indijos maharadžai — kunigaikščiai, kurie jį šelpia.

Romain Rollando balsas

Žinomas prancūzų rašytojas Romain Rolland paskelbė laišką į visus kultūringus žmones. Laiske rašoma:

"Balsas šauksmas sklinda virš rūsiančių Madrido griūvėsių. Šis galin-gas miestas, kuris kadaise pirmavo Senajam ir Naujamajam Pasauliui, šis miestas, iš kurio spinduliavo vakarų civilizacija, — šiandien dega ir mirksta kraujuje, kurį iš ispanų liaudies lieja mairų ir svetimšalių legijono armija. Sukilėlių vadai išdrįsta kalbėti Ispanijos vardu, tos Ispanijos vardu, tos Ispanijos, kurią plėšia ir griaua, rėkia civilizacijos vardu ir podraug ją min-do kojomis.

Tūkstančiai moterų ir vaikų žu-doma, sąžeidžiama ir gyvomis degina-ma. Darbininkų gyvenami kvartalai — tai taikiklis bomboms. Nesigailima ir ligoninių. Visas menas virsta griu-vėsiuosna.

Žmonės! Žmonės! Šaukiu į jus! Europos ir Amerikos piliečiai! Padė-kite Ispanijai! Gelbėkit mus! Gelbėki-tės patys! Visiems lygiai gresia pavojus. Neleiskite, kad žūtų moters, vai-kai ir neįkainojami pasaulio meno paminklai! Jei Jūs šiandien tylite, ryt iš eilės žus Jūsų žmonos, jūsų vaikai ir visa tai, ką jūs mylite, kas dailina

jūsų gyvenimą. Jei nepasipriešinsite ligoninių ir muziejų, darbininkų ir žai-džiančių vaikų, žudymui, tai jus — vi-sos tautos — anksčiau ar vėliau su-tiks toks pat likimas. Kas sulaukys gaisrą, jei jis negesomas pačioje pra-džioje? — Gaisras gali suliopsnoti vi-same pasaulyje.

Greičiau! Pusijudinkite, kalbėkite, šaukite, veikite! Jei negalima sulaukyti bevykstančio karo, tai bent priverski-me gerbti tarptautines sutartis. Gel-bėkime beginklius ir nekaltuosius. Te-pranyksta visi politiniai, rasiniai, tiky-biniai skirtumai; padėkime kovojan-čiai Ispanijos liaudžiai. Te kovų sū-kury susivienys visi, kas gyvas ir kas kenčia!"

S. Paulo laikraštis "O Estado de S. Paulo" iš sausio 30 d. paskelbė Ispanijos respublikono Ventura Gasol pareiškimą spaudai apie Ispanijos sukilimą, kuris, tarp kitko, sako:

"Ispanijos fašizmas sutiko masių tokių pasipriešinimą, kokio neturėjo nė vienos valstybės fašistai. Ispanijos didvyriai nepalaužiami, jie kovoja už tiesą, už Ispanijos Respubliką ir, tarptautinėj plotmėj, ties Madrido var-tais, jie numaskuoja fašizmą. Štai koks laimėjimas yra Franko!"

KIPRAS PETRAUSKAS

Menas — šitai tautos gyvasties ženklas. Visa, kas rūpi tautai ir vi-suomenei, kas sope dilgo, kas siekla-ma, už ką kovojama, apskritai, visa žmonių siela ir visas protas pasireiš-kia mene. Menas — maistingoji žmo-gaus duona ir pats taiklusis ginklas.

Gruodžio mėn. 21 d. Lietuva at-šventė retą sukaktį. Tą dieną kiek-vienas lietuvis, vis tiek kaip jis mano, kuo minta ir kur gyvena. Savo sieloje sukavpė gilios pagarbos ir di-daus džiaugsmo jausmus.

Kipras Petrauskas suėjo 50 me-tų savo amžiaus ir 25 metus scenos darbo.

Kipras Petrauskas gimė 1886 m. lapkričio mėn. 10 dieną Švenčionių apskr., Ceikinių anų senybių Keizių bažnytkaimyje. Jo gimdytojai: var-gonininkas ir bažnytinio choro dalyvė.

Bet ar čia vieta trupiniaiutis sau-soje chronologijoje! Kipro Petrausko vardas, tarytum tasai užburtas pasakų amžinatinis aidas, skamba visur. Ki-pras Petrauskas — ne pats sau žmo-gus, jis jau visos tautos nuosavybė.

Menas rūmuose ir rūkamuosiuose — miegamuosiuose kurtas, menas nę-jęs pro kaimo lūšnas ir atitrūkęs nuo gyvenamų dienų, — tatau lengvai dūz-tas stiklas, niekam vertos skeveldros. Menininkai, kurie žemės kojomis ne-liečia, patisom pratampo savo talentą ir paskirtį.

Kipras Petrauskas, ir bažnyčių sūtemose vargonais grieždamas, ir 1906 m. lapkričio mėn. 6 d. "Birutės" operoje dainuodamas, ir 1907 m. Pe-trapilio Konservatorijon vykdamas, ir 1908 m. muzikos mokyklos ruošime spektaklyje Faustą vaizduodamas ir, pagaliau, Petrapilio imperatiškosios operos pažiba virtęs, publikos išsiilg-tas, kritikos giriamas, kaip pirmasis dainininkas, — "dėl trupinio aukso, gardaus valgio šaukšto" neišbarstė po svetimas šalies kaimo, lietuviškame kai-me, tose giriose beošančiose ir laisvais pavasaringais vėjais vilnijančiuose ari-muose sugiratu, matytų, močios niū-niuotų, gyslosna įvarvintų liaudies savybių.

Kada tauta pasgėdo šviesesnio rytojaus ir, 1905 m. išdidžiai, audrin-gai revoliucijai betraiskant šlykščias caro, žandarų, cenzūros, kartuvių ir kitos priepaudos bei šuniavos kirmė-les, per Didžiojo Vilniaus Seimo nuta-rimus pasiryžo pati pasiimti, kas pri-klauso, — Kipras Petrauskas, neklau-sydamas enciklikų ir ukazų, nepabijo-jęs atsuko liaudies dėlių revolverio,

eina į žmones su gero pranašu — pun-dais proklamaacijų. Žandarų nagai nustveria ir Kipras Petrauskas yra priverstas beveik metus prabūti Tra-ku kalėjime.

Pasaulinis karas baigiasi, "silp-nas keltas, tvirtas griūva". Liaudis pasisako už tikrą, demokratišką, laisvą, be išnaudojimo, valstiečių — darbi-ninkų valdomą Lietuvą. Laisvė rei-kia išpirkti kraują. Savanorių eilėse regėti ir Kipras Petrauskas; jis besi-kaujančius už ateitį artojų sūnus sti-prina liaudies daina. Jis ir pafrontė-jė ir ligoninėse prieš kulkomis su-žeistiemis, negaluojančioms daina pri-mena motinas ant lopščių berymančias, baudžiamą subaustus senelius, nežino-mus didvyrius už spaudos laisvę, ne-miegotas naktis ir be saulės dienas; primena ir grūdina eiti per spygliuo-tas vielas, pro purvinus apkasus į J. Biliūno priešą "Laimės žiburį", į J. Janonio — "neverki pas kapą narsių-jų draugų, kas krito kovoj — tie did-vyriai..."

Kipras Petrauskas ir vėlai ne-rimsta be darbo. 1920 m. gruodžio 31 d. jo neišsamiama energija ir pas-tangomis įvyko pirmas atgimusiame krašte (apskritai, pradžia lietuviškos operos skaitoma 1906 m., kada Vilniu-jė suvaidinta "Birutė") lietuviškos ope-ros spektaklis.

Kipras Petrauskas žinomas ir už Lietuvos sienų. Vilnius—Petrapilis—Maskva—Roma—Prah—Viena—Ryga—Talin—Helsinkis—Stokholmas—Amerika — visur Kipras Petrauskas buvo ir visur skambėjo tiek amžių slėgia, persekiota, mirti versta, bet ne-pavergta lietuviškosios lūšnos daina.

Kas gi yra negirdėjęs Kipro Pe-trausko balso! Nuostabu: jame verkia, rauda, skundžiasi, guodžiasi, pradžun-ga, kvatojasi visa Lietuvos ir jos sū-nų — dukterų tėvystės praeities, dabar-ties ir ateities pragiedruliai.

Kipras Petrauskas — grynai lietu-višką, talentingą, saulėtą mūsų mė-no gėlynas.

Siuvykla Klaipėda

A. BAGDONO

RUA DA MOÓCA, 534-b

Priima vyriškų rūbų užsakymus ir atlieka darba pagal naujausias madas iš vietinės, ir užsieninės medžiagos. Darbas garantuotas ir skubus. Kamos prieinamos. Užsisakę rūbus Bagdono siuvykloje, tikrai būsite patenkinti.

Kam klausti

Kur siūdintis rūbus, kad jie būtų dailūs ir puoštų žmogų? Tas visiem žinoma, kad tik

Galecko Siuvykloje

Rua Duque de Caxias, 257 Telephone 4-1457

siūvami pagal naujausias madas rūbai iš įvairiausios medžiagos — vietinės ir užsieninės. Darbas pagal savo kokybę yra pigus atliekamas sąžini-n-gai, diplomuoto siūvėjo Galecko pri-žiūrimas.

Tad visi ir siūviasi rūbus Galecko siuvykloje.

Kaip Lietuvoj prekiavo žmonėms

15-to — 17-to šimtmečio senovės bet visą sunkiausia būdavo vergams. Lietuvoj valstybės įstatymų ir teisės atžvilgiu buvo kelios žmonių rūšys: bajorai, laisvieji valstiečiai, baudžiauninkai ir vergai.

Laisvieji valstiečiai buvo iš pa-prastų žmonių kile, bet nepakliuvę į baudžiamą ar vergiją ūkininkai. Jie turėjo savo sklypus žemės ir įstaty-mai tą jų nuosavybę ir individuali-nės laisvės (laisvės nepriklausyti nuo kieno nors fiziniai, taip pat savo tau-tą parduoti ir bet kur išsikelti) teisę saugojo. Bet politinių teisių laisvi valstiečiai neturėjo jokių. Be to, iš-tų pačių laisvųjų valstiečių buvo ne-per daugiausia.

Didžiausia šalies gyventojų dalis buvo baudžiauninkai. Baudžiauninkas galėdavo parduoti — pastovieji ir nepastovieji. Pastovieji buvo tie, kurie priklausydavo savo ponui amžinai, negalėdami niekur nuo jo pasitraukti, nors ir kažkaip žiauriai jį elgtųsi. Nepastovieji gi, kurių tačiau būdavo nedidelė visų baudžiauninkų dalis, galėdavo, jei nepatinka, savo poną pamesti ir eiti pas kitą, bet kam nors butinai turėjo baudžiamą vilkti — savo nuosavo ūkio turėti neturėjo teisės. Pas vieną poną turėdavo išbūti nema-žiau kaip metus laiko, o galėdavo pa-sitraukti nuo jo ne kada panorės, bet tam tikrą metųose nustatytą vieną die-ną. Tokia diena būdavo balandžio 23 — jurginių diena.

Nelengva buvo mūsų seneliams vilkti ponų jiems užkinkytą baudžiamą

RADIJAI PHILIPS

Parduo-dame naujausią tipų ir ge-riaušią firmų, kaip

"Philips" ir kitų ilgam išsimokėji-mui. Kadangi daugeli pirkdami radius, nuperka senus, o sumoka pinigų kaip už naują, tad kad ne-pakliūti ant tokių pardavėjų, vi-suomet kreipkitės pas savo tautie-tį J. Juodgudį, rua Padre Raposo Nr. 156, kuris dnoda išmėginimui kelioms dienoms. Išmėginę, tada įvertinkite prekę.

Bet į vergiją galima būdavo pakliū-ti ir kitu būdu. Laisvas valstietis ar nepastovusis baudžiauninkas galėdavo parduoti į vergiją už pinigus. Į ver-giją galima būdavo parduoti tam tik-ram laikui arba ir amžinai. Skoli-ninkas, laiku nesugrąžinęs skolos, taip pat galėjo būti paimtas į vergiją.

Nuteisdami atiduoti į vergiją žmo-nes sutikdavo teismo sprendimą su didele širdgėla ir neretai čia pat, tei-sme apsipildavo ašarom, raudavosi nuo galvo-plaukus ir verkėdavo. Tačiau, teisėjų tai nejaudindavo. Jie ramia širdimi atiduodavo žmogų valdžion kito žmogaus, leisdami jam daryti su juo, ką tik jis nori.

Kai kada žmonės pakliudavo į vergiją, kaip kokius spastus, be jokios kaltės ir žinios. Štai, koks atsitikimas buvo vienoje Gardino apskrityje apie-linkėje. Laisvas valstietis Petranas susipažino su geltonkase gražia mer-gina, kuri pasisakė jam esanti taip pat laisva valstietė. Petranas mergi-ną įsimylėjo ir sutarė su ja susituokti. Bet vos jie spėjo atšvęsti pirmą savo vedybinio gyvenimo dieną, į jų namus ryto metą įsiveržė dvarininkės Rima-ševičienės tarnai, pasigrobė jauną Pe-trano žmoną ir išsigabeno ją į dvarą. Nusivijęs grobikus Petranas rado dva-re savo žmoną pririštą prie įmurytos į sieną grandies ir išplaktą rykštėmis. Petranas pareikalavo atiduoti jam jo žmoną, bet dvaro bernai jį patį apkū-lė ir iš dvaro išvijo. Tada Petranas apskundė dvarininkę teismui, nes jo žmona buvo pagrobta ir paimta už vergę be jokio pagrindo ir teisės. Bet teismai anais laikais nelaikė paprastu pusės. Gardino teismo sprendimas šio-byloj toks: Petranienė turf pasilikti pas Rimaševičienę už vergę, jei Petra-nas nori su savo žmona gyventi, tai Rimaševičienė turi duoti jam sklypą daržo ir trobelę gyventi, o jei tokiom sąlygom nesutinka, tai gali eiti, kur nori.

P. K.

ZEMĖS SKLYPAS

Villa Zelinoje, Rua dos Cravos, parduodamas žemės sklypas 16 iš 55 už pinigus arba palengvintu mokėsiu. Vieta labai gera. Terautis: rua Conego Januario, 176 - Ypiranga.

Nė viena lietuvių šeimyna tenelioka be laikraščio Aido.
Adresas
Rua da Moo'ca, 309

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniskas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir Kepenų specialisto

BE OPERACIJOS

Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos ligos pagydoma be operacijos. Įvairios MOTĖRU LIGOS gydamos irgi be operacijos, tik su inžeksonais. Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

Dr. Povilą -- Santa Casa Medico ir chirurga

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Rezidencija ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444. (Bom Retiro). Tel.: 5-4175 - São Paulo.

PASTABA. Vyksta i namus bile valanda diena ir nakti.

Lietuviai, dėmesio!

Lietuviai, kiekvienas pasistenkite pažinti siūvyklą

LIETUVA

K. Zebrausko ir P. Ambrozeviciaus

Čia yra didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Už darbą garantuojame.

Lietuvių siūvyklų yra daug, bet SIUVYKLA

LIETUVA tik viena

Rua General Ozorio Nr. 161 S. PAULO

(tarp Luz ir Sorocabana stočių)

Rusiskos dainos ir muzikos

Žymiausi S. Paulo rusų muzikai ir dainininkai, plačiąja muzikos meno programa: Choro, Solo, smuikomis ir balalaikomis linksmina svečius kiekvieną vakarą užteigose "Bar Rio Branco" rua Visconde Rio Branco 461, kampas rua Victoria.

Kviečiame atsilankyti. Šeiminkai lietuviai.

VAISTINĖ IR PERFUMARIJA MUNICIPAL

Farmaceutikas:

A. Gorenstein

Cheminiai produktai, vaistai ir įvairūs mediciniški įrankiai. Kvepalai užsieniniai ir vietiniai ir įvairūs preparatai.

Rua Barão de Itapetininga, 192
Telefonas: 4-7757 S. PAULO

Bondé 200 reisų

Ilg miesto Centro nuo Tamstos nuosavo buto VILLA MARIJOJ. Žemės sklypas gali būti apmokamas po 30\$000 mėnesį ir duodama plytos veltui. VIETA AUKŠTA su gražiausiu S. Paulo miesto vaizdu. Apygyvendinta su daugelio tūkstančių žmonių. Visi patogumai, kaip ir miesto Centre būtent: šviesa, krautuvės, kepyklos, vaistinės, gydytojai, Baznyčia, mokyklos, Cinema, dirbtuvės, fabriškai ir kit. Tikrai iš visų atžvilgių «VILLA MARIA» yra tinkamiausia vieta apsigyventi ir prieinamiausios yra sąlygos nuosavybe įsigyti. Kviečiama kiekvieną pasiždomauti ir kartu galime užtikrinti kad niekas ne apsiriks. Smulkesnės informacijos teikiamos darbo dienomis nuo 8 lig 12 val. Rua Benjamin Constant, 51 2 and. sal. 15-16 ir vietoje «VILLA MARIJOJ» Agencijoje nuo 9 val. ryto lig 5 val. vak. ir šventadieniais. Bonde nr. 34 «Villa Maria» nuo Largo da Sé lig Agencijos durų (Primeira seção) 200 reisų.

Dr. Renato A. Rezende
Gydytojas

PRIĖMIMO VALADOS: nuo 1 ir pusė iki 3 ir pusė.

KONSULTORIJA:

Rua Canuto Saraiva Nr. 87. sobr.

Dantų gydytoja

Dr. B. Levin

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvove Gydo, traukia ir deda dantis. Kašnos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis

ADRESAS Rua Jose Paulino, 109. Tel. - 56307

(virė lietuviškos vaistinės José Paulino).

Dr. H. Schechtmann

Santa Osa Gydytojas

Vidujinių Ligų specialistas

Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

RUA DA GRAÇA, 66 TEL. 5-1451 S. PAULO

SIUVYKLA ESTAN

Siūvykla Estan - tai vienieta, kuri dirba už prieinamiausias kainas ir atsako už darbą. Ten pat randasi didelis patogumas tiems, kurie nehozi laiko gaišti ir užsakymai galina pasirinkti iš padarytų kostiumų, nes siūvykloj Estan randasi didelis pasirinkimas puikausio išdirbinio ir moderniškesnių medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$. Be to, yra specialus skyrius moteriškiems rubams ypač palams ir kostiumams.

Rua da Conceição, 79-a (Prie pat Luz stoties)

Siūvykla VILNIUS

ŽYMAUSIA SIUVYKLA S. PAULO MIESTE

VILNIUS

Siūva iš geriausių medžiagų, kaip «Aurora», «Imperial» ir kitų firmų kostiumus už 200\$000.

Darbas sažiningas, greitas, garantuotas, skubus.

Praça Julio Mesquita, 60; Rua da Modca, 561 ir Avenida São João 514, 1-mas aukstas.

Ar atlikai savo pareiga?

Ar jau užsiprenumeravai laikraštį „LIETUVIŲ AIDA BRAZILIJOS“? Jei ne, tai nieko nelaukdamas, skubėk pasiųsti pinigus 12\$ ir Tamsta lankys „AIDAS“ istisus metus

Aidas, Rua da Moóca 309, S. Paulo.

LABORATORIJĄ MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapimo ir išmatų)

Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštasis
Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINE

“José Paulino”

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagalba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

Su didele praktika Europoj ir Brazilijoje

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų šlapimo ir išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta
Rua Ypiranga, 193 app. 4- Telef. 4-0316 - S. PAULO

DAKTARAS

A. JAZARA SNEGE

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės 4 ir 5.

(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)
Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreja - Sifilis.
Gydymas kalnu saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.
Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštasis.
Tel. 4-1705.

FOTOGRAFAŠ IS
KAUNO

GILUC

savo menišką darbą daro moderniškas visokių rūšių fotografijas iš geriausios užsieninės medžiagos papiginta kaina.
Be to, eur. piečiams daroma nuotrauka.

Adresas: Rua José Paulino 118a

Bom Retiro

Laivyninkystės Bendrovė

„EUROPA“

Laivakortės iš Lietuvos ir kitų kraštų

KVIETIMAI — ŠAMADOS

Be depozito.

Atidaryta ir sekmadieniais iki 11 val.

Praga do Correio 38, 1 aukšt., Tel. 4-4855

PRISIEKUSIS VERTEJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobrelaja Tel. 2-6393

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: chartadas, naturalizacijos, eur. eira de identidade ir kitus dokumentus.

KALBAMA LIETUVISKAI.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės perkamos ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštasis
Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val vak
KALBA LIETUVIŠKAI.

Dr. A. Kandia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS (Visose stadijose - aštrus ir kroniskas.) SIFILIS.
Priėmimas nuo 9 - 12 ir nuo 3 - 7. Sekmadieniais nuo 10-12.
Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštasis.
Tel. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai

Dr. Brisolla

ADVOKATAS

Veda Civilines, Prekybines, Kriminalines ir kitokias bylas. Atstovauja teismuose ir kitose valdžios įstaigose. Suteikia įvairius juridinius patarimus. Raštinė: Rua

Boa Vista, 18, 2 aukštasis, salė - 25. Telefonai:
2-6639 ir 5-2091

D-ras Povilas Licciardi

Santa Casa gydytojas -- operatorius

Medicina ir chirurgija suaugusiems ir vaikams

Moderniškas gydymas reumatizmo, kojų ir vidurių ligų Gydoma be operacijų.

SPECIALYBĖ: MOTERŲ LIGOS

Taip pat sifilis ir venerinės ligos. Priėmimo valandos nuo 14 iki 20 v. Vyksta pašauktas į namus kiekvienu momentu. DIENA ir NAKTI.

Priėmimo vieta: rua Silva Pinto, 444
(Bom Retiro) Telef. 5-4175. - São Paulo.

Kur tik būsi, neužmiršk „Aido“

Jis parduodamas:
S. Paulo.

Stotyje «Luz», prie Centralinio Pašto durų ir kampo: Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietos; Bom Retiro: Vaistinė «José Paulino» - rua José Paulino 109, Baužio krautuvėje - rua Aymores ir kampas rua Carmo Cintra; Vila Anastazijoj Kirilansko krautuvėje; V. Zelina: J. Vigelio krautuvėje - rua 3 N.º 4; Sant'Anna: Menkaičio krautuvėje, - rua Voluntarios da Patria 59; Mokoje - kampas rua da Moóca ir av. Paes de Barros kioskoje, Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj.

Rio de Janeiro.
Prano Dutkaus restorano «Vilnius» - rua de Catumbi, 4 «Vilnius» sėgos centre - Praça Tiradentes 64 ir Petro Jonušio dirbtuvėje - rua Bella, 106.

Santos.

S. P. R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam nors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, praneškite redakcijai, o redakcija tuo pasirūpins. Aidas turi būti visur pardavinėjamas, visur platinamas. Nė vieno kampelio tenelieka, kur nebūtų Aido.

DANTU GYDYTOJAS JOSE LEVKOVICH

R. Silva Pinto 264 (ant. 46) B. Be Atsižvelgdamas į sunkų laiką autorė su pažinti kamos už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5000; plomba cidabro purceleno 8000;
Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

Vokiečių fotografijų
įstaiga
„BERNARDO“

Isteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinaime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namų fotografijų reikalais.
Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) S. PAULO
Telephone 4-5576

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Tragiška lietuvių mirtis

Sausio 30 d. S. Paulo mieste įvyko pirmoji šiais metais žmogžudystė ir savižudystė, kurių aukos yra jauna lietuvių Petronė Repinskaitė 16 metų amž. ir Julius Gorskis 23 metų amžiaus.

Julius Gorskis susipažino su Petronė Repinskaitė ir tarpo judvieju užsimezgė meilės romanai. Juodu mylėjosi ir kalbėjo apie vedybas. Petronė tik atsikalbinėjo dėl savo jauno amžiaus. Bet tas judvieju meilės santykių nesuardė, juodu susitikdavo, kalbėdavosi ir gal būtų planus būsimam bendram gyvenimui.

Prieš porą savalių Repinskų namuose buvo vestuvės, vedėsi brolis Jonas. Nuo šių vestuvių Petronė širdis pradėjo atsalti Julijui. Ir viena sykį Petronė atsakė Julijui, kad jos nelauktų, nes ji jo nebenorinti. Julijui tai buvo nelauktas smūgis. Jis paskutinį sykį pasikalbėjęs su mylima, priminęs jai juodųjų ilgą draugavimą, liepė jai dar pagalvoti, nes jis manė, kad Petronė atsakė jam nepagalvojusi. Praėjus kelioms dienoms, perėitą šėštadienį, Julius palaukė kai Petronė ejo iš darbo ir sutikęs ją, užklausė apie jos galutiną nusprendimą, dėl jų dviejų draugystės. Petronė atsakė, jog daugiau nenori jo draugystės, ir baigta. Nieko daugiau netaręs, Julius išsitraukė iš kišenės revolverį ir paleido Petronės krūtinėn du šūvius. Petronė krito mirties agonijoje ir už kelių minučių mirė. Julijus pasilenkė prie Petronės lavono ir įsitikinęs kad Petronė mirus, paleido ir sau du šūvius į smilkinį.

Šūviai atkreipė apylinkės žmonių dėmesį. Subėgo gyventojai ir rado du kūnus gulinius kraujuose. Pašaukta policija ir gydytojas, kuris konstatavo Petronės mirtį, o Julijui dar gyvą esantį. Julius skubiai nugabentas ligoninėn, o Petronė mirė lavoninėn. Išgelbėti Julijaus gyvybę nepasisekė. Už kelių minučių ligoninėj ir jis mirė. Tai taip baigėsi dviejų jaunuolių meilės romanai.

Repinskai ir Gorskiai gyvena ant Alto da Moóca.

K r s p .

Mirė lietuvių kalėjime

Santos miesto kalėjime sėdėjo lietuvių Petras Trabalaste (?) 37 metų amžius, nevedęs. Jis buvo pasodintas kalėjimui už girtuokliavimą ir triukšmo kėlimą, o taip pat ir už peštynes. Vasario 1 d., anksti rytą jis mirė ir tapo palaidotas miesto kapinėse.

K r s p .

Kas pūčia prieš vėją

Sausio 31 d. Ryto futbolo komanda turėjo rungtynes su sporto klubu "Juvenil Caruso". Lošė iš taurių. Rezultatai: II-os komandos 1x0; I-os komandos 4x0 rytiėdžių naudai.

Jeigu ir toliau rytiėčiai taip eis, tai daug ko galima tikėtis iš jų sporto srityje. Juk ne kumėtis ir kojų spardymas (kaip daro kiti), bet gražus lošimas teikia malonumą ir augina simpatijas pas kitus. Tuo tarpu pas lithuaniečius matome visai ką kitą. Tą pačią dieną lošė ir lithuaniečiai su hungarų klubu, bet lošimo rezultatai — peštynės. Lithuaniečiai susipešė su ungariais, išsiskirstė nebaigę lošimo. Iš to matosi, kad rytiėčiai pūčia ne prieš vėją kaip lithuaniečiai mėgsta pasiepti, bet taisyklėmis nustatyta kryptimi. Garbė Rytiečiams.

B ū v e s

Pirmas lietuvių vaistininkas

Mūsų tautietis Juozas Lukoševičius pereinai metais išlaikė valstybės egzaminus ant vaistininko. Padirbėjęs prieš kitą dabar jau atsidarė savo vardu

vaistinę Ypiranga rajone, rua Bom Pastor, 18. Tai pirmas lietuvių vaistininkas, kuris turi savo vaistinę. Lietuviai turi palaikyti jauną savo tautietį naujame užsiėmime.

L i e t u v i s

Parama Vilkauskams

Buvo rašyta, kad Jonas Vilkauskas sunkiai tapo sužalistas tramvajaus jam vykstant iš darbo namo, kuris gulėjo ligoninėj, o dabar jau išėjo. Kadangi Vilkausko tėvai yra seni, ir susižaidus jų sūnui, tai jų draugai, norėdami jiems pagelbėti, surinko aukų. Aukavo: J. Baužys 5\$; A. Peleckienė 2\$500; A. Genys, A. Baudonis po 2\$; J. Jakubaitis 2\$500; J. Butauskas, Fr. Kundrotas, P. Švedas, A. Kubilius, J. Kazlauskas, P. Sugaravičienė, A. Graibus, V. Kalakauskas, J. Graibus, J. Varkala, D. Martinaitis, H. Benderavičienė, J. Butauskas, A. Vidžiūnas, J. Čezinauskas, D. Ken, V. Matulis, N. N., J. Gociūnas, A. Gaidys, E. Ryskaitė, A. Genevičius, V. Polita ir P. Norbutas aukavo po 1\$; K. Bakanavičius \$800, R. Maukienė, Sakaitienė, S. Sturčinskis, J. Graubus ir M. Samolfontis aukavo 500 reisų. Viso suaukota 40\$300. Visiems geros valios lietuviams Vilkauskai yra labai dėkingi.

Jonas Butauskas

Vilnės s-gos nauja valdyba

Rio de Janeiro lietuvių Vilnės s-gos įvyko visuotinis susirinkimas sausio 24 d., kuriame buvo svarstomi įvairūs klausimai ir renkama nauja valdyba. Į naują valdybą išrinkti: A. Bernatavičiūtė, Jn. Saurusaitis, P. Jonušis, Jn Rmanaukas ir Jz. Ramanauskas. Kandidatais liko J. Rimkevičius ir P. Sinkevičius. Atsisakius iš valdybos Juozui Ramanauskui, P. Sinkevičius užėmė jo vietą.

K o r e s p o n d e n t a s

L.L.M. Korporacijos vakaras

L.L.M. Korporacija turėjo rengimą S. Caetano mieste sausio 30 d. Kadangi tas rengimas buvo plačiai reklamuojamas, tai publikos prisirinko gana daug ne tik iš apylinkių "vilų", bet ir iš S. Paulo.

Plačiai nrecenzuosiu šio vakaro programę, o tik pažymėsiu, kad reklama apvylė publiką ir šio rengimo minusai didesni už plusus. Jei tai būtų tik tarp vienu lietuvių, tai galima būtų dovanoti, bet kadangi ir tarp kitų tautų, tai meno korporacija pademonstravo labai špėtną lietuvių liaudies "meną". Kitų tautų svečiai iš šio rengimo gavo išpūdį tokį, kad lietuvių liaudies menas yra degtinėje, blusinėjimesi ir p. Lietuvių liaudies menas yra gražus, liaudies dainos pralenkia kitų tautų dainas. Tačiau Korporacijos vadai parodė svečiams prasigėrusį lietuvių tipą, dainuojantį nesvarias dainuškas, gaudantį blusas ir visuomet su bonka dengtinės rankoje. Tokiuo savo perstatymu "meno korporacija" tik pasityčiojo iš lietuvių liaudies ir jos sukurtą meno.

Toliau. Nuolatinis po scena strupaliojimas, kaip lietuvių sako, ablamuko, ir jo kvaištelėję išsireiškimai ne juoka, o pasipiktinimą publikoj kėlė. Dėl to girdėjosi iš publikos švilpimų.

Vadintis "menininkų korporacija" ir tokias štukas krėsti, nuo kurių reikia rausti, tai gėda.

Vienintėlis plusas šio rengimo, tai Stankūno pastatytas choras ir Ogževailos muzika. Tik padainuotos kelios dainelės ir sugroti keli muzikos dalykėliai svečiams ūpą pataisė.

Lietuviams, ypač išsivijoj, reikia pasirodyti tuo, kas yra gražu, kas kelia lietuvių tautą, o ne tuo kas žemina.

Ž. R.

Atvyko iš Lietuvos ir guli ligoninėj

Belankydamas ligonius V. Vilkauską ir Ramanauską Santa Casa ligoninėj, sužinojau, kad toje ligoninėje, vyrų chirurgijos skyriuje, guli Petras Dolėnas jau trečias mėnuo. Jis buvo sunkiai sužalistas ir paguldytas ligoninėn. P. Dolėnas neseniai atvykęs iš Lietuvos ir paeina nuo Kaunijos. S. Paulo mieste turi du savo pažįstamus Joną Černiauską ir Alfonsą Malkevičų. Ligonis prašo savo pažįstamų aplankyti jį, nes neturi su kuo pasiguosti.

J. Butauskas

Padėka

Aš žemiau pasirašęs, Petras Jasiukevičius, vedęs, gyv. Villa Bella, rua Saudade, 30, 4 metus sirgau skilvio liga. Gėriau įvairiausių vaistų rekomenduojamus šio miesto gydytojų. Tačiau pagerėjimo nebuvo, priešingai, liga darėsi vis aštresnė. Nusilpau, nebegalėjau valgyti, nei miegoti. Pažįstamų patariamais, kreipiausi pas gydytoją Dr. Paulo Licciardi, rua Silva Pinto, 444. Ir po kelių dienų, pradėjau jaustis kitaip. Pastebėjau, kad mano sveikata gerėja: pradėjau valgyti, miegoti. Ir ačiū gydytojui, kuris taip rūpestingai mane gydė, šiandien jau esu sveikas. Linkiu daktarui ilgo gyvenimo, kad jis ir kitiems pagelbėtų sergantiems tokia liga, kaip aš turėjau.

P e t r a s J a s i u k e v i č i ū s

S. Paulo, 23-I-1937.

Organizacijų atstovų posėdis

Vasario 3 d. Lietuvos konsulate įvyko trečias organizacijų atstovų posėdis, kuriame buvo svarstoma kaip lietuviams geriau pasirodyti S. Paulo parodoje. Parodos rengimo komitetas buvo kreipėsi Lietuvon su paklausimu dėl parodoj dalyvavimo. Iš Lietuvos gauta telegrama, kurioje sakoma, kad Lietuva pritaria lietuvių dalyvavimui parodoje, tik per vėlavimą, sako, Brazilijos lietuvių tuo susirūpino ir vėlavimą pranešė Lietuvai, kuri negali prisijusti nei eksponatų, nei kitu kuo padėti.

Komitetas gavęs tokį atsakymą, kreipėsi parodos rengimo Komisaritan, prašydamas, kad lietuviams būtų leista dalyvauti parodoje tik su "Lietuvių Diena". Komisaritano direktorius mielai sutiko ir pažadėjo lietuviams duoti vieną dieną. Prie "Lietuvių Dienos" bus dar suorganizuotas ir lietuvių kambarys.

Taigi, Prie "Lietuvių Dienos" jau galima pradėti ruoštis.

— r.

KIEKVIEŠAS TURI ŽINOTI,

kad darome visokių dokumentų vertimus, kaip pasų, metrikų, liudijimų, atostatų ir k., rašome prašymus, įgaliojimus, kontraktus ir kitokių raštus, paruošiame dokumentus gavimui "Caderneta professional" ir "Caderneta de Identidade", dirbame šamadas ir naturalizacijos popieras ir suteikiame visokių patarimus. Klausiant patarimo laišku, reikia pridėti atsakymui pašto markę už 700 reisų. Asmeniškai ar raštu kreipkitės

Rua da Moóca, 309 S. Paulo

SKLVPAI ISSIMOKĖJIMUI

PLYTOS IR STODENĖS VELTUJ

Namų statybai planai nereikalingi.

Sklypai randasi ant Villa Mendonça, gale rua Antonio de Barros, 5-a Parada, kur yra stovf (rondu) fabrikas.

Mėnes. mokėtis nuo 40\$000 Informuotis su Armando — Rua 3 de Dezembro, 48, sobrejoja. Telefone: 2-2012.

16 Vasario minėjimaa

Įvykusiame organizacijų atstovų posėdyje, vasario 3 d. galutinai nutarta bendrai minėti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Vasario 16 d. apie 8 val. vak. iš Radio "Cruzeiro do Sul" ir "Cultura" bus transliuojama lietuviška muzika ir dainos. Be to, bus pasakyta tai dienai pritaikintos kalbos lietuvių ir portugalų kalbomis. O vasario 20 d. apie 7 v. vak. Šv. Antano salėje įvyks bendras paminėjimas, kuriam ruošti jau yra sudaryta komisija iš V. Eidrigėvičio, P. Storpierščio ir E. Pažeros. To paminėjimo pilna programa bus paskelbta vėliau.

— r.

Brazilijos Lietuvių Centras

Brazilijos Lietuvių Centrai organizuoti komisija išsiuntinėjo visoms organizacijoms įstatų projektą susipažinimui ir apie šio mėnesio vidurį bus šaukiamas steigiamasis Centro susirinkimas.

Susiorganizavus Brazilijos Lietuvių Centrai, atsidengs naujas lapas kolonijos gyvenime. Centro sudarymui pridūria visos organizacijos tiek iš kairės, tiek iš dešinės, kuris bus lyg mūsų kolonijos atstovybė.

jr.

Taip jie fabrikuoja organizacijas

Iš "lietuviškų namų" plačiai buvo pasklydusi propaganda per "Lietuvių" ir per Lietuvos laikraščius apie susiorganizavimą "spaudos bendrovės", kurios tikslas steigti milžinišką spaustuve, leisti knygas, laikraščius. Nes esą "liet. namai" nors spaustuves dar ir neturi, kaip buvo rašyta "Lietuvių", bet spaudos darbų iš viso S. Paulo gauna "gyvą vėliną". (Tik nepamanykite, kad S. Pauly būtų pirmoji spaustuve).

Vienam mūsų bendradarbiui pasiteiravus pas vieną minėtos "bendrovės" steigėją A.B. apie kūriamą organizaciją, pastarasis pareiškė: Nieko nežinau ir jokių bendrovių steigėjas nesu, o jei "Lietuviai" paskelbė mano parašą kaip steigėjo minimos bendrovės, tai tas padaryta be mano žinios ir sutikimo.

Tai taip "lietuviški namai" kuria organizacijas, jomis giriasi ir melžia iš Lietuvos pinigais.

L i t h u a n i e t i s

REIKALINGA

Pastoviam darbu su pelningu uždarbiu reikalingi 2 veiklūs AGENTAI. Taip pat pajieškomas apysenis darbo žmogus delei lengvo darbo ant chacaros prie pat São Paulo miesto. Duodama butas, valgis ir atlyginimas sulig susitarimu. Kreiptis nuo 9 iki 12 val. Rua Benjamin Constant, 51. 2. and. sal. 15/16. S. Paulo.

Pardavimai

Žemės sklypas 10x30 parduodamas labai pigiai už pinigus, Villa Zelina, Rua 2 Nr. 14. Teirautis: Antonio Max, rua Oratorio, 124 (fundos).

Žemės sklypas su namu parduodama labai geromis sąlygomis. Namas turi 3 kambarius ir kitus patogumus. Sykiu parsiduoda ir veikianti krautuvė. Teirautis: Villa Zelina, Av. Zelina Nr. 2.

LIETUVIS DAILININKAS

São Pauly, gatvėje Newton Prado, 140 lietuvis LIONGINAS PAZIKAS turi atidares dailės — pašybos studiją. Piešia įvairius paveikslus, portretus ir tt. ant drobės alėjiniais dažais. Kas nori turėti gražų portretą, tesikreipia ten. Taip pat ten taisomi laikrodžiai ir kiti dalykai.